LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *SWEDBANK P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2026-08-18 Nr. 429-294
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir *Swedbank P&C Insurance AS,* veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką už dėl bendrojo naudojimo vamzdyno remonto metu pareiškėjo vonios kambario apdailai padarytą žalą (toliau – Įvykis). Atsižvelgiant į nustatytas Įvykio aplinkybes bei pateiktus įrodymus, nenustatyta jokio staigaus ir netikėto įvykio, kuris galėtų būti pripažintas draudžiamuoju pagal draudimo sutarties sąlygas. Kartu nustatyta, kad Įvykio aplinkybės atitinka taikomose draudimo taisyklėse (toliau – Taisyklės)[2] *įtvirtintą nedraudžiamojo įvykio sąlygą, nes žala pareiškėjo turtui atsirado dėl iš anksto suplanuotų bendrojo naudojimo vamzdyno remonto darbų. Atsižvelgiant į tai, konstatuota, kad draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.*

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. gegužės 27 d. iki 2026 m. gegužės 14 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini).

2026 m. vasario 4 d. pareiškėjas pranešė apie Įvykį: „Buto administratorius nustatė avarinės būklės nuotekų vamzdžius kuriuos privaloma pakeisti. Dėl to buvo išdaužytos plytelės ir sugadintas tualeto ir vonios kambarys.“

Draudiko įgaliota partnerė UAB „Infranet“ atliko draudimo objekto apžiūrą, surašė sugadinto turto apžiūros aktą. Surinktų duomenų pagrindu draudikas nusprendė Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, nurodydamas, kad, vadovaujantis Taisyklėmis, neatlyginami nuostoliai, tiesiogiai susiję su priežiūros, remonto ar planiniais darbais, pavyzdžiui, apdailos atkūrimo darbais pakeitus radiatorių, vamzdyną ar langą.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir atlyginti pareiškėjo vonios kambario apdailai padarytą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad vamzdyno keitimo darbai nebuvo planiniai ar iš anksto numatyti – jie buvo inicijuoti dėl netikėtai nustatyto virš pareiškėjo buto esančio vamzdyno defekto ir avarinės vamzdynų būklės. Kadangi apdailos pažeidimai atsirado šalinant netikėtai nustatytą avarinę

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. v0424, galiojančios nuo 2024 m. balandžio 11 d.

situaciją, pareiškėjas mano, kad žala yra tiesioginė staigaus ir nenumatyto įvykio pasekmė ir atitinka draudimo sutartyje nustatytą draudžiamojo įvykio sampratą.

Draudikas pažymėjo, kad Įvykis nelaikytinas draudžiamuoju, nes buto apdaila buvo pažeista atliekant iš anksto suplanuotus vamzdynų keitimo darbus, o ne dėl staigios ir netikėtos avarijos. Vamzdynų avarinės būklės požymiai buvo nustatyti planinio patikrinimo metu, gyventojai apie būsimus darbus informuoti iš anksto, o iki juos atliekant nebuvo užfiksuota vamzdyno avarijos, vandens išsiliejimo ar kito staigaus įvykio. Todėl Įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtinto nedraudžiamojo įvykio sąlygą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42[1] straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar ***draudikas pagrįstai atsisakė žalą pareiškėjo vonios kambario apdailai pripažinti draudžiamuoju įvykiu.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[3]

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką[4]. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.[5] Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).[6]

Nagrinėjamu atveju turtas buvo apdraustas „visų rizikų" draudimu, t. y. nuo bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių išorinių įvykių, padariusių tiesioginę įtaką draudimo objektui, dėl kurių draudimo objektas buvo sugadintas, sunaikintas ar kurio netenkama dėl vagystės arba apiplėšimo.[7]

Apdraudus butą statinių draudimu, kartu apdraustos visos esminės buto dalys, padedančios

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[4] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.
[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.
[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.
[7] Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyrius „Visų rizikų draudimas".

funkcionuoti butui, įskaitant vidaus apdailą.[8]

Vadovaujantis Taisyklėmis, draudikas nekompensuoja nuostolių, tiesiogiai susijusių su priežiūros, remonto ar planiniais darbais, pavyzdžiui, apdailos atkūrimo darbais pakeitus radiatorių, vamzdyną ar langą.[9]

Draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia turto apžiūros aktu, Įvykio vietos nuotraukomis ir namo administratoriaus UAB „Mano būstas" (toliau – Administratorius) atsakymu Nr. MBV-RS-26-12341, kuriame nurodyta, jog, atliekant esamų namo bendrojo naudojimo sistemų vertinimo būklės apžiūrą, buvo nustatyta, jog esantys kanalizacijos stovai neatitinka esminių reikalavimų ir turi avarinės būklės požymių, todėl buvo inicijuoti vamzdynų keitimo darbai, apie juos patalpų savininkai buvo informuoti iš anksto.

Taigi, kaip matyti iš draudiko žalos bylos administravimo metu surinktų duomenų, vamzdyno keitimo darbai nebuvo atliekami reaguojant į staiga ir netikėtai įvykusią avariją ar kitokio pobūdžio vandens išsiliejimą. Priešingai, vamzdynų keitimo darbai buvo atlikti planuotai. Vadovaujantis draudiko gauta ir surinkta medžiaga, iki atliekant darbus nebuvo užfiksuota jokių vandentiekio ar kanalizacijos avarijų fakto, neįvyko vandens išsiliejimas, taip pat nebuvo fiksuota staigi ir netikėta žala turtui dėl inžinerinių tinklų gedimo, be to, pareiškėjas neteikė duomenų ar įrodymų, patvirtinančių, kad Įvykis galėjo įvykti dėl bet kokio kito konkretaus draudžiamojo įvykio, kuris patenka į pareiškėjui taikomos draudimo apsaugos apimtį.

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas savo poziciją grindžia 2026 m. sausio 12 d. Statinio numatomų atlikti darbų ir defektavimo aktu Nr. DA707687 bei Administratoriaus pranešimu, kuriuose nurodyta, kad vamzdynai buvo susidėvėję, turėjo avarinės būklės požymių ir juos rekomenduota keisti. Lietuvos banko vertinimu, priešingai, nei teigia pareiškėjas, šie dokumentai patvirtina draudiko išvadą, kad pareiškėjas žalą patyrė dėl planinių remonto darbų.[10]

Atsižvelgiant į nustatytas Įvykio aplinkybes bei pateiktus įrodymus, sutiktina su draudiko daroma išvada, kad nagrinėjamu atveju nenustatyta staigaus ir netikėto įvykio, kuris galėtų būti pripažintas draudžiamuoju pagal draudimo sutarties sąlygas. Kartu nustatyta, kad Įvykio aplinkybės atitinka Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyriuje „Visų rizikų draudimas" įtvirtintą nedraudžiamojo įvykio sąlygą, nes žala pareiškėjo turtui atsirado dėl iš anksto suplanuotų bendrojo naudojimo vamzdyno remonto darbų.

Draudikui pagrindus sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, jam nekyla pareiga atlyginti pareiškėjo turtui atsiradusios, su Įvykiu siejamos žalos.

Išvada

Nustačius, jog draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, atlyginančios dėl Įvykio vonios kambario apdailai padarytos žalos, pareiškėjo reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[11]

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis

[8] Taisyklių dalies „Statinių ir namų turto draudimas" skyrius „Statinių draudimas".
[9] Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyrius „Visų rizikų draudimas".
[10] Vamzdyno avarinės būklės požymiai buvo nustatyti 2026 m. sausio 12 d. nuolatinio planinio patikrinimo metu, 2026 m. sausio 27 d. patalpų savininkai buvo informuoti apie planuojamus atlikti vamzdynų keitimo darbus, o patys darbai, vertinant pareiškėjo pateiktą informaciją, buvo atlikti 2026 m. vasario 4 d.
[11] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis